Declarații de mediu

Declarații de mediu pentru produsele de construcții: de ce avem nevoie de ele și cum le obținem?

Cristian Ciucașu, manager tehnic

De câțiva ani există un interes crescând în România pentru producerea și utilizarea produselor de construcții cât mai ecologice sau, mai precis, cu impact cât mai redus asupra mediului înconjurător. Acest interes vine atât din partea beneficiarilor, cât și din partea dezvoltatorilor imobiliari și a arhitecților. În acest context, mulți fabricanți locali sau importatori de produse pentru construcții încearcă să pună în evidență diverse caracteristici ale produselor respective care le-ar recomanda ca fiind "ecologice" sau "naturale".

Aceste inițiative sunt lăudabile, dar, din păcate au numai meritul de a fi adus în atenția publicului subiectul impactului asupra mediului pe care îl are fabricarea materialelor de construcție. De ce "din păcate"? Deoarece această abordare nu conduce la indicarea unor valori cantitative, calculate după metode identice, care să permită de exemplu compararea obiectivă a două (sau mai multe) produse similare. De asemenea, nu se furnizează valori cantitative care să poată fi utilizate mai departe în calculul impactului asupra mediului al ansamblurilor (clădiri) în care vor fi folosite aceste produse. În același timp nu este garantată nici obiectivitatea aprecierii acestor caracteristici, deoarece ele sunt declarate chiar de fabricantul produsului respectiv.

Declarația de mediu a unui produs pentru construcții

Pentru a remedia neajunsurile semnalate în paragraful precedent și a permite o abordare științifică și obiectivă a aspectelor legate de impactul ecologic al produselor de construcții, și nu numai, Organizația Internațională de Standardizare (ISO) a elaborat standardul ISO 14024. Acest standard a fost adoptat și de Asociația Română pentru Standardizare (ASRO) și a devenit aplicabil și în țara noastră.

În acest standard sunt descrise regulile după care trebuie elaborată o "declarație de mediu a unui produs" de tip III.

O astfel de declarație prezintă informații cantitative legate de impactul asupra mediului pentru întregul ciclu de viață al produsului analizat. Aceste informații pot servi la realizarea de analize comparative între produse care îndeplinesc o aceeași funcție pentru utilizatorul final.

Declarația de mediu de tip III:

- poate fi elaborată de diferite organizații, institute, independente de fabricantul produsului;
- este bazată pe date rezultate din analiza ciclului de viață ("life cycle asessment", sau LCA) și analiza inventarului ciclului de viață ("life cycle inventory analysis", sau LCI) care au fost validate de organizații independente față de producător;
- este dezvoltată utilizând parametri predeterminați.

Aceste declarații de mediu sunt, printre altele, instrumente prin care se încurajează dezvoltarea de produse cu impact din ce în ce mai redus asupra mediului, deci cu adevărat mai "ecologice".

Întocmirea și publicarea declarațiilor de mediu de tip III este voluntară, iar obținerea lor se face prin contactarea unei firme specializate în analize de impact asupra mediului.

Principiile de elaborarare a unei declarații de mediu de tip III

Dezvoltarea unei astfel de declarații se face ținând cont de toate aspectele de impact asupra mediului pe care le are produsul în cursul ciclului său de viață (de la extragerea materiilor prime, până la distrugerea sa în urma demolării construcției). Dacă nu sunt relevante, atunci anumite etape ale acestui ciclu pot fi ignorate, dar numai după o justificare prealabilă.

Una dintre consecințele includerii în analiză a etapelor de transport și depozitare este, de exemplu, aceea ca unul și același produs folosit în țară sa de origine are un impact asupra mediului mai redus decât dacă el este exportat la distanțe mari.

Rezultatele prezentate trebuie calculate în urma aplicării principiilor și metodologiilor indicate în seria de standarde SR ISO 14040 (ISO 14040, ISO 14041, ISO 14042 si ISO 14043), care descriu metoda LCA. Această caracteristică asigură probitatea științifică a acestor rezultate.

Informațiile incluse în declarațiile de mediu de tip III permit utilizarea principiului modularității, adică de folosire a rezultatelor din declarația unui produs mai simplu ca date "de intrare" în elaborarea declarației unui produs mai complex din care acesta face parte.

Emitentul unei declarații de mediu (Environmental Product Declaration - EPD) trebuie să demonstreze

Cristian Ciucașu, manager tehnic

transparența relativ la originea datelor folos modul lor de procesare în vederea obți rezultatelor indicate.

Caracteristicile unei declarații de mediu de tip III

O astfel de declarație este:

- obiectivă, deoarece folosește metodologia recunoscută pe plan internațional prin adop seriei de norme SR ISO 14040;
- credibilă, deoarece este supusă analizei c validării și monitorizării de către o organi independentă față de producător;
- neutră, deoarece nu conține afirmații despr de ecologic sau natural este produsul și nu îndeplinirea unor anumite valori ai indicilor de im
- comparabilă, deoarece se pot stabili "ce specifice pentru produse" (Product-Specific Req ments) pentru diverse categorii de produse ca includă reguli armonizate de colectare a da folosite în LCA, metodologii de calcul, form prezentare a rezultatelor;
- deschise tuturor tipurilor de produse și servc
- accesibile tuturor părților interesate, de exe

afișarea pe site-uri web;

instructive, deoarece cuprind explicarea menilor folosiți, a definițiilor și conceptelor, precum niduri despre interpretarea datelor.

ilitatea declarațiilor de mediu

larațiile de mediu de tip III furnizează informații le diverselor categorii de persoane interesate de meniul construcțiilor: producători de materiale, voltatori, arhitecți, instituții, mediul universitar, sumatori, servicii de achiziții ale constructorilor, ociații care activează în domeniul protecției diului.

ceste declarații pot servi ca:

instrumente de management pentru producătorii materiale, serviciile lor de achiziții, de dezvoltare a duselor și de marketing – deoarece asigură o bună noaștere a impactului ecologic al produsului ricat și arată căi de reducere a acestuia;

instrumente de comunicare pentru producători, tribuitori, constructori, dezvoltatori - deoarece gură date concrete acestora pentru promovarea terialelor, soluțiilor, clădirilor,

instrumente de decizie – pentru serviciile de iziții ale constructorilor, dezvoltatorilor și pentru ectanți și utilizatorii finali – deoarece asigură stora informațiile necesare pentru compararea erselor produse echivalente ca utilitate,

instrumente de politică – pentru autorități – arece acestea pot folosi informațiile pentru stientizarea mai bună de către membrii societății a actului ecologic al construcțiilor.

nținutul unei declarații de mediu

eclarație de mediu de tip III are trei părți principale:

➡ Descrierea companiei producătoare și a produsului. Pe lângă descrierile propriu zise, această *parte poate conține și cea a unității de produs pentru* care se va face analiza.

➡ Performanța ecologică. Este partea cea mai consistentă a declarației. Ea se bazează pe analiza ciclului de viață a produsului și cuprinde toate etapele acestuia, începând de la extragerea materiilor prime. În majoritatea declarațiilor, emisiile importante în atmosferă și mediile acvatice sunt exprimate atât ca date în inventarul LCI, cât și ca influență a lor în celelalte categorii de impacturi din LCA (de exemplu, în impactul asupra încălzirii globale sau Global Warming Impact). Consumul de resurse naturale este indicat și pentru resursele regenerabile și pentru cele neregenerabile. Toate rezultatele calculelor sunt prezentate pentru unitatea de produs aleasă în partea întâi. Trebuie incluse bineînțeles și impacturile asociate etapelor de transport până la utilizator, distribuție, stocare.

➡ Informații despre compania care a elaborat declarația și despre organizația care a validat-o. O declarație certificată de o terță parte este valabilă trei ani sau atât timp cât nu au loc schimbări majore în procedeul de fabricație, aprovizionarea cu materii prime, modalitățile de transport și distribuție.

Concluzii

Declarația de mediu de tip III realizată conform cerințelor stipulate în SR ISO 14025 reprezintă actualmente modalitatea de evaluare cea mai obiectivă și mai fondată din punct de vedere științific pentru a prezenta impactul asupra mediului al unui produs pentru construcții. Printre alte avantaje, această declarație poate asista diversele categorii de persoane interesate în alegerea soluțiilor constructive și materialelor cu adevărat ecologice.

* * *

Bibliografie

- SR EN ISO 14020:2002 - Etichete și declarații de mediu. Principii generale.
- SR ISO/TR 14025:2005 - Etichete și declarații de mediu. Declarații de mediu de tip III.
- SR EN ISO 14040:2002 - Management de mediu. Evaluarea ciclului de viață. Principii și cadru de lucru.
- SR EN ISO 14041:2002 - Management de mediu. Evaluarea ciclului de viață. Definirea scopului, domeniului de aplicare și analiza de inventar .
- SR EN ISO 14042:2002 - Management de mediu. Evaluarea ciclului de viață. Evaluarea impactului ciclului de viață.
- SR EN ISO 14043:2003 - Management de mediu. Evaluarea ciclului de viață. Interpretarea ciclului de viață.
- SR EN ISO 14044:2007 - Management de mediu. Evaluarea ciclului de viață. Cerințe și linii directoare.

Consiliul Român pentru Clădiri Verzi
www.rogbc.org